

Pressmeddelande

Göteborg,
8 mars 2017

Rineke Dijkstra Hasselbladpristagare 2017

Hasselbladstiftelsen har nöjet att meddela att den nederländska konstnären Rineke Dijkstra har utsetts till 2017 års mottagare av Hasselbladstiftelsens internationella pris i fotografi med prissumman 1 000 000 kronor (ca EUR 100 000). Prisutdelningen äger rum i Göteborg den 9 oktober 2017. Ett symposium anordnas den 10 oktober i Rineke Dijkstras ära, därefter öppnar en utställning med hennes verk på Hasselblad Center och boken *Rineke Dijkstra – Hasselblad Award 2017* publiceras.

Stiftelsens motivering till valet av Rineke Dijkstra som 2017 års Hasselbladpristagare lyder:

» Rineke Dijkstra är en av de mest betydelsefulla samtida konstnärerna som arbetar med fotografiska porträtt. Hennes storskaliga fotografier fokuserar på temat identitet. Hon fångar ofta sina modeller i perioder av förändring eller i ögonblick av sårbarhet. Rineke Dijkstra arbetar med serier och hennes bilder för tankarna till den visuella skärpan i sextonhundratalets nederländska porträttmåleri. Hon skapar intima gestaltningar av sina modeller, samtidigt som hon ger en antydning om deras livsvillkor. Rineke Dijkstras utforskningar av porträtt omfattar även video. Hennes filmarbeten med fixerad kamera resulterar i bilder som tycks vara rörliga fotografier och som förändrar vår förståelse av den flytande gränsen mellan stillbild och rörlig bild.«

Årets jury, som nominerat pristagaren till Hasselbladstiftelsens styrelse, har bestått av:

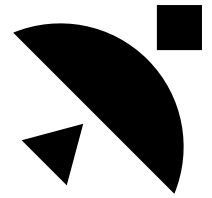
Duncan Forbes, ordförande
Curator och skribent baserad i London
och Los Angeles, och gästforskare vid
Institutet for Modern and Contemporary
Culture, University of Westminster, London

Jennifer Blessing
Överintendent, fotografi, Solomon R.
Guggenheim Museum, New York

Simon Njami
Curator och skribent, Paris

Esther Ruelfs
Chef för Photography and New Media
Department, Museum für Kunst und
Gewerbe Hamburg

Mark Sealy
Curator och chef, Autograph ABP, London

» Rineke Dijkstras fotografier och filmer talar på ett briljant sätt till det intrikata i porträttbilden: dess förkroppsligande i tid; dess förmåga att avslöja historien; det oförutsedda i utbytet mellan modell, fotograf och åskådare; och slutligen, fotografins förmåga att avslöja självet. I en tid när porträttbilden upplöser sig självt i en ekonomi av narcissism och fraktal berömmelse påminner Rineke Dijkstra oss om det fotografiska porträttets offentliga potential«, konstaterar Duncan Forbes, ordförande i juryn för Hasselbladpriset 2017.

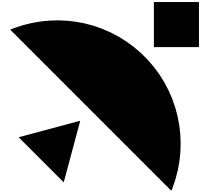
» Rineke Dijkstra har utvecklat ett imponerande konstnärskap med inriktning uteslutande på porträtt. Hennes nära studier av unga människors omvandling till vuxna är fängslande. Dessutom är vi stolta över att Rineke Dijkstra är den första nederländska mottagaren av Hasselbladpriset«, säger Christina Backman, VD för Hasselbladstiftelsen.

Om Rineke Dijkstra

Under de senaste 30 åren har Rineke Dijkstra etablerat sig som en av de mest framstående och internationellt hyllade konstnärerna som arbetar med foto- och videoporträtt. Hennes storskaliga fotografier och filmer fokuserar ofta på barn, ungdomar och unga vuxna och erbjuder subtila utforskningar av formlerna och framställningen av identitet. Rineke Dijkstra ägnar sig åt en existentiell fotografi, men en som uppmuntrar oss att fokusera på utbytet mellan fotografen och motivet, samt på förhållandet mellan betraktaren och den betraktade.

Bland hennes tidigaste verk från början av 1990-talet finns en serie fotografier som visar mödrar och deras nyfödda barn ögonblicken efter förlossningen, liksom porträtt av tjuvfåktare direkt efter att de har lämnat arenan. I dessa arbeten strävade Rineke Dijkstra efter att fånga ett tillstånd av motsägelsefulla känslor – utmattning, glädje, rädsla, lättnad – som upplevs samtidigt under extrema förhållanden. I serien *Beach Portraits* (1992–2002) porträtterade hon barn och ungdomar på stränder i Öst- och Västeuropa och USA. När de står framför hennes storformatskamera återspeglas på ett gripande sätt sårbarheten och självmedvetenheten under övergångsperioden från barn till ungdomar.

Ett påfallande särdrag i Rineke Dijkstras konstnärskap är hennes långsiktiga projekt, där hon fotograferar samma personer under flera år och bevitnar förändringarna såväl som de utmärkande dragen i deras personligheter. Det mest uppmärksammade av dessa projekt som ännu är pågående inleddes 1994, när Rineke Dijkstra stötte på och fotograferade en sexårig bosnisk flicka, som heter Almerisa Sehric, på en nederländsk flyktingförläggning för asylsökande. Hon har fortsatt att fotografera Almerisa med några års mellanrum

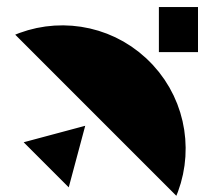

och dokumenterat hennes övergång till tonåring, därefter till en ung vuxen som blir en del av den nederländska kulturen och så småningom blir förälder. Genom att porträttera en individ och hennes personliga resa från att vara en flykting till att vara en del av ett nytt samhälle, har denna serie haft ständig aktualitet i över 20 år. Den fortsätter att genljuda i det rådande politiska klimatet och blir en kontrast till hur asylsökande och migranter ofta enbart beskrivs som siffror.

Serien *Olivier* (2000–2003) visualiserar en annan typ av fysisk och psykisk utveckling, nämligen när en ung man blir soldat – från hans värvning i den franska främlingslegionen och under hans år i tjänst. På ett liknande sätt har Rineke Dijkstra fotograferat nybörjare i den israeliska armén, som exempelvis den kvinnliga soldaten Shany, som hon fotograferade på hennes första inkallelseledag i uniform fram till att hon lämnar armén (2002–2003).

Sedan mitten av 1990-talet har Rineke Dijkstra breddat sin unika porträttform till video i ömsinta studier av unga människor. Videoverk som *The Buzz Club, Liverpool, UK/Mystery World, Zaandam, NL* (1996–1997) och *The Crazyhouse (Megan, Simon, Nicky, Philip, Dee), Liverpool, UK* (2009) visar tonåringar på lokala klubbar som dansar till sin favoritmusik i flerkanalsvideoinstallationer. De två videoverken *I See A Woman Crying (Weeping Woman)* och *Ruth Drawing Picasso*, båda gjorda 2009 på Tate Liverpool, fokuserar på barns uppmärksamma reaktioner på konstverk. I senare videoverk från 2014 har Rineke Dijkstra filmat flickor som repeterar på en rysk gymnastikskola eller har audition för den prestigefyllda Vaganova Ballet Academy i S:t Petersburg. Filmerna visar någonting mänskligt i skönheten och perfektionen.

Rineke Dijkstra föddes 1959 i Sittard, Nederländerna. Hon bor och arbetar i Amsterdam, där hon utbildade sig vid Gerrit Rietveld Academie. 2012 visades en stor retrospektiv med Rineke Dijkstras verk på Solomon R. Guggenheim Museum i New York och San Francisco Museum of Modern Art. Hon har haft stora separatutställningar på Museum für Moderne Kunst, Frankfurt am Main (2013), Stedelijk Museum (2012), Jeu de Paume (2004) och Art Institute of Chicago (2001). Hennes verk har också visats på Tate Liverpool (2010) och Bonniers Konsthall, Stockholm (2011). Hennes publikationer inkluderar *Portraits*, red. Hripsimé Visser och Urs Stahel (München: Schirmer/Mosel, 2004) och *Menschenbilder*, red. Ute Eskildsen (Göttingen: Steidl, 1998). Samtidigt som utställningen på Hasselblad Center kommer en retrospektiv med Rineke Dijkstras verk att visas på Louisiana, Museum of Modern Art, Humlebæk, under hösten 2017. Tillsammans utgör utställningarna den första större presentationen av Rineke Dijkstras arbete i Skandinavien.

Om Hasselbladstiftelsen

Hasselbladstiftelsen bildades 1979 i enlighet med Erna och Victor Hasselblads testamente. Syftet med stiftelsen är att främja vetenskaplig utbildning och forskning inom fotografi och naturvetenskap. Stiftelsens årliga internationella pris för framstående fotografisk gärning, som 2017 tilldelas Rineke Dijkstra, anses vara ett av världens mest prestigefyllda fotografipriser.

Stiftelsen har en fotografisk samling med fokus på Hasselbladpristagare och nordiska fotografer. Hasselblad Center är stiftelsens utställningslokal och ligger i Göteborgs konstmuseum. Ytterligare stipendier för studier och ateljévistelser delas årligen ut och stiftelsen är aktivt engagerad i det akademiska och konstnärliga forskningsområdet genom bokutgivning och anordnandet av symposier och andra offentliga evenemang.